Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directie Strategie, Kennis en Innovatie

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
2 september 2026

Kenmerk
SKI / 108207801

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota
TER BESLISSING

Werkprogramma RDA 2027

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding
De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) heeft u zijn werkprogramma voor 2027 toegezonden. Conform de afspraak om zoveel mogelijk de werkwijze van de Kaderwet Adviescolleges te volgen dient het werkprogramma door u te worden vastgesteld en rondom de derde dinsdag van september aan beide kamers der Staten-Generaal te worden gezonden.

Geadviseerd besluit
- **Minister**: u wordt verzocht in te stemmen met de onderdelen van het werkprogramma 2027 van de RDA die onder uw portefeuille vallen.
- **Staatssecretaris**: u wordt geadviseerd het algehele werkprogramma 2027 van de RDA vast te stellen en de brieven aan Eerste Kamer en Tweede Kamer te ondertekenen, mede namens de minister van LVVN.

Kernpunten
- De wettelijke taken van de RDA zijn vastgelegd in de Wet dieren waarin gesteld is dat er in de raad overleg plaatsvindt over vraagstukken betreffende het nationaal en internationaal beleid op het gebied van de gezondheid van dieren en het welzijn van dieren.
- In het werkprogramma is uiteengezet aan welke adviesthema's en activiteiten de RDA het komende jaar aandacht wil besteden. Daarin zijn ook twee onderwerpen op hoofdlijnen opgenomen waarover u een gevraagd advies wilt.
- Aangezien de adviesonderwerpen in het werkprogramma aan de portefeuilles van u beiden raken, wordt het werkprogramma aan u voorgelegd. Onder de portefeuille van de minister vallen invasieve uitheemse diersoorten en hun samenhang met biodiversiteit en het begrazingsbeleid in natuurgebieden. Alle overige onderwerpen vallen onder de portefeuille van de staatssecretaris.

- Gegeven de afspraak om de RDA zoveel mogelijk te laten opereren als een adviescollege onder de Kaderwet adviescolleges, dient de RDA conform art. 26 jaarlijks een werkprogramma op te stellen dat door u wordt vastgesteld en aangeboden aan beide kamers der Staten-Generaal.
- De onderwerpen in het werkprogramma waarover u gevraagd advies wilt zullen komende weken door LVVN nader geconcretiseerd worden tot een definitieve adviesvraag. Deze zullen dit najaar aan u ter vaststelling worden voorgelegd en vervolgens aan de RDA worden toegezonden.

Toelichting
- Omdat het werkprogramma in hoge mate betrekking heeft op diergezondheid en dierenwelzijn van gehouden dieren, wordt het door de staatssecretaris, mede namens de minister, naar het parlement toegezonden.
- De RDA zal zijn werkprogramma op de RDA-website publiceren op dezelfde dag als de aanbieding aan het parlement.
- Afstemming over het werkprogramma heeft intern en met de RDA plaatsgevonden. De activiteiten binnen het werkprogramma vallen binnen de reguliere financiering van de RDA.
- Met de vaststelling van het werkprogramma bepaalt u hoeveel adviestrajecten de RDA in 2027 realistisch kan uitvoeren binnen de beschikbare middelen en hoe de capaciteit van de RDA verdeeld wordt. U geeft tevens aan welke adviesvragen u wilt stellen en stelt vast dat er in de planning voldoende ruimte overblijft voor de RDA om zelfgekozen, onvoorziene of urgente onderwerpen op te pakken.
- Op basis van de wettelijke verplichting zal de RDA in 2027 ook een extern evaluatieonderzoek laten uitvoeren naar de taakvervulling van de RDA.

- *Inhoudelijk korte terugblik* 2026
  Het werkprogramma in 2026 richtte zich op uiteenlopende onderwerpen binnen de thema's van de meerjarenagenda uit de publieksenquête Staat van het Dier. Naast opstelling van werkdocumenten over dierwaardigheid in de konijnenketen en bij kromsnavels zal dit in 2026 leiden tot zienswijzen over de volgende onderwerpen:
  - spanning tussen dierenwelzijn van invasieve uitheemse soorten enerzijds, en natuurbehoud, biodiversiteit en dierenwelzijn van inheemse soorten anderzijds;
  - welzijn en gezondheid van gezelschaps- en hobbydieren bij mensen in een kwetsbare positie;
  - nadere concretisering van twee van de leidende principes voor een dierwaardige veehouderij: soorteigen gedrag en positieve emotionele toestand;
  - ontwikkelingen op het gebied van dierenwelzijn binnen de fokkerij in verschillende sectoren;
  - spanning en wederzijdse invloed van loslopende huisdieren (honden en katten) en wilde dieren op elkaars welzijn.

- *Korte beschrijving van voorgenomen zienswijzen en activiteiten 2027*
  In het werkprogramma 2027 is de aandacht van de RDA in het bijzonder gericht op het thema 'Leidende principes voor een dierwaardige houderij:

concretiseren, toepassen, monitoren'. De belangrijkste onderwerpen binnen dit thema zijn: "Hoe kijken we naar schaalgrootte op de weg naar een dierwaardige veehouderij?", "Hoe om te gaan met huisdieren in relatie tot een dierwaardige houderij" en "Hoe verhoudt een dierwaardige veehouderij in Nederland zich met internationale ontwikkelingen op gebied van dierenwelzijn en diergezondheid?". Voor de twee eerstgenoemde onderwerpen zal LVVN dit najaar een adviesvraag nog nader uitwerken.

Naast bovengenoemde onderwerpen wil de RDA zich oriënteren op enkele onderwerpen (dierziektebestrijding, pandemische paraatheid, commerciële visserij in relatie tot dierwaardigheid, begrazingsbeleid in natuurgebieden) en nazorg verrichten - via bijvoorbeeld gesprekstafels of webinars - ten aanzien van eerder opgestelde zienswijzen teneinde de doorwerking in het beleid en de praktijk te bevorderen. Het gaat om nazorgtrajecten voor de volgende zienswijzen: a) soorteigen gedrag en positief welzijn in de veehouderij, b) welzijn en gezondheid van gezelschaps- en hobbydieren bij mensen in een kwetsbare positie, c) spanning tussen loslopende huisdieren en niet-gehouden dieren, d) dierenwelzijn binnen de fokkerij in verschillende sectoren, e) samenleven met wolven en f) spanning tussen dierenwelzijn van invasieve uitheemse soorten enerzijds, en natuurbehoud, biodiversiteit en dierenwelzijn van inheemse soorten anderzijds.

Bijlagen:

1. Brief aanbieding werkprogramma aan Tweede Kamer
2. Brief aanbieding werkprogramma aan Eerste Kamer
3. Werkprogramma Raad voor Dierenaangelegenheden 2027